

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۱۰۹۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶
پیوست: ندارد

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

معاونین محترم درمان دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: نحوه مدیریت و کنترل بیماری کرونا با آزمایش های آزمایشگاهی مرتبط به کووید ۱۹ - شهریور ۱۴۰۰

با سلام و احترام

در راستای مدیریت و کنترل بیماری کووید - ۱۹ و سوالات مطروحه در خصوص نحوه برخورد با نتایج آزمایش های آزمایشگاهی کووید - ۱۹ و اعمال قرنطینه و استراحت در منزل موارد زیر جهت گردش کار یکسان و هماهنگ و اعلام به کلیه سطوح ابلاغ می گردد:

۱. در حال حاضر انجام آزمایش تشخیص مولکولی کووید-۱۹ (COVID-19 RT-PCR) بر روی نمونه های مختلف دستگاه تنفسی، روش استاندارد طلایی برای تشخیص آزمایشگاهی این بیماری می باشد. نمونه بالینی استاندارد برای این منظور برداشت نمونه با استفاده از **سواب نازوفارنکس و سواب اوروفارنکس (همزمان)** است. در صورتیکه بیمار علائمی به نفع کرونا داشته باشد اما نتیجه آزمایش تشخیص مولکولی او منفی شود، برای پیشگیری از تشخیص آزمایشگاهی منفی کاذب، ممکن است نیاز به تکرار آزمایش روی نمونه جدید و یا **نمونه دستگاه تنفسی تحتانی (خلط یا BAL)** باشد. در مواردی که دسترسی به آزمایشگاه تشخیص مولکولی وجود نداشته باشد یا انجام آزمایش تشخیص مولکولی در شرایط خاص عملیاتی نباشد و یا نتیجه آن بموقع در دسترس قرار نگیرد، میتوان از **آزمایش تشخیص ایمونولوژیک آنتی ژن کورونا (اعم از ریپید یا الیزا)** استفاده نمود. نمونه اصلی برای انجام آزمایش تشخیص آنتی ژن، **نمونه سواب نازوفارنکس** است که برای تهیه آن باید استانداردهای فنی و ایمنی زیستی بطور کامل رعایت شود. انجام نمونه برداری صحیح، بوسیله نمونه بردار آموزش دیده و با تجربه یکی از مهمترین عوامل اعتبار نتایج آزمایش تشخیص مولکولی و تشخیص ایمونولوژیک آنتی ژن در نمونه بالینی است. نمونه برداری نادرست بویژه از ناحیه آناتومیک غلط باعث کسب نتایج منفی کاذب میشود.

به طور کلی عوامل زیر در حساسیت آزمایش تشخیص مولکولی و اعتبار نتایج آن مهمترین تاثیر را دارند :

- انتخاب محل آناتومیک نمونه برداری و نحوه جمع آوری نمونه (مهارت نمونه گیر)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۱۰۹۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶
پیوست: ندارد

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

- زمان و مرحله بیماری (عموماً افراد مبتلا که دارای علائم بالینی هستند و ویروس بیشتری نسبت به قبل و بعد از بروز علائم دارند)
 - رعایت استانداردهای تضمین کیفیت آزمایشگاهی در نگهداری، ارسال نمونه و انجام آزمایش
 - نوع کیت تشخیصی که برای تشخیص آزمایشگاهی مورد استفاده قرار می‌گیرد
 - دفعات انجام آزمایش (در شرایطی که نتیجه یک آزمایش منفی می‌شود، تکرار آزمایش می‌تواند به یافتن موارد مثبت کمک کند)
۲. در صورتی که آزمایش RT-PCR جهت موارد مشکوک به بیماری انجام گردید، نیازی به انجام آزمایش آنتی ژن کرونا نمی‌باشد.
۳. در صورتی که آزمایش RT-PCR جهت موارد مشکوک به بیماری انجام گیرد و نتیجه آزمایش منفی باشد، تا دو مرحله به فاصله ۳-۷ روز می‌توان آزمایش را تکرار نمود (به شرط آنکه علائمی به نفع کرونا وجود داشته باشد و یا با تعریف کرونا مطابق باشد و در غیر این صورت نیاز به تکرار آزمایش RT-PCR نمی‌باشد)
۴. در صورتی که جهت فردی آزمایش آنتی ژن کرونا (اعم از رپید یا الایزا) انجام شد و نتیجه آن مثبت اعلام گردید، جهت تایید تشخیص نیاز به انجام آزمایش RT-PCR نمی‌باشد.
۵. در صورتی که نتیجه آزمایش آنتی ژن کرونا (اعم از رپید یا الایزا) منفی باشد ولی فرد دارای علائم باشد، در صورتی که آزمایش RT-PCR برای تأیید در دسترس نباشد، تا دو نوبت آزمایش آنتی ژن به فاصله ۳-۷ روز تکرار می‌گردد. (به شرط آنکه علائمی به نفع کرونا وجود داشته باشد و یا با تعریف کرونا مطابق باشد آزمایش تکرار می‌گردد و در غیر این صورت نیاز به تکرار آزمایش رپید نمی‌باشد)
۶. ملاک های تشخیص بیماری کرونا یکی از موارد زیر می باشد:
- آزمایش مثبت آنتی ژن کرونا (اعم از رپید یا الایزا)
 - آزمایش مثبت RT-PCR
 - تشخیص بالینی کرونا بر اساس نظر پزشک معالج
 - نتایج رادیولوژیک مثبت به نفع کرونا بر اساس نظر پزشک معالج
۷. در حال حاضر مدت قرنطینه و ایزولاسیون همان مدت دو هفته از زمان ویزیت پزشک (مثبت شدن آزمایش های کرونا شامل آزمایش آنتی ژن، RT-PCR، رادیولوژی مثبت) و یا تشخیص بالینی پزشک معالج) می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۱۰۹۵
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۱۶
پیوست: ندارد

تولید، پشتیبانی‌ها، مانع زدایی‌ها
مقام معظم رهبری

• در صورت تداوم علائم بیماری بعد از گذشت دو هفته قرنطینه و ایزولاسیون، این مدت تا یک هفته دیگر قابل تمدید می باشد.

۸. شرط اعلام بهبودی و یا بازگشت به کار بیماران بر اساس دستورالعمل های ابلاغی قبلی (که طی نامه شماره ۳۰۴/۷۵۷۱ د مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۸ قبلاً ابلاغ گردیده است) می باشد. (حداقل ۱۰ روز تا حداکثر ۲۰ روز باید از شروع علائم گذشته باشد و حداقل ۲۴ ساعت بدون استفاده از تب بر، تب قطع شده باشد و علائم بیمار بهبود یافته باشد)

۹. پس از گذشت مدت قرنطینه یا ایزولاسیون ریسک واگیری کم می باشد. البته به منظور حفظ شرط اطمینان رعایت مسائل بهداشت فردی و اجتماعی به مدت حداقل ۲ هفته دیگر (مجموعاً ۲۸ روز با احتساب ۲ هفته اول) تداوم رعایت تشدید یافته مسایل بهداشت فردی و اجتماعی توصیه می گردد.

۱۰. منفی شدن جواب آزمایش (آزمایش آنتی ژن یا RT-PCR) در حین دوره قرنطینه به هیچ وجه دوره زمانی قرنطینه یا ایزولاسیون را کوتاه نمی کند و دوره زمانی مذکور باید تا پایان روز ۱۴ ادامه یابد.

a. شرایط بازگشت زودتر کارمندان به کار در نامه مذکور در بند ۸ فوق الذکر اعلام گردیده است. خواهشمند است مراتب به کلیه دستگاه های اجرایی استان و شهرستان ابلاغ گردد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت